

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/263/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213223511
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213223511.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Karadžičova 8, P.O. BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: D. S., nar. XX.X.XXXX, bytom D. A. XXX/X, XXX XX R. P., o zaplatenie 2.423,16 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5C/380/2014 - 59 zo dňa 7. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. stupňa sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 1.421,03 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne z sumy 1.421,03 eur od 12.3.2013 až do zaplatenia. Vo zvyšku sa žaloba zamietol. Rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi pomernú časť trov konania titulom súdneho poplatku 25,06 eur a trovy právneho zastúpenia 70,02 eur k rukám JUDr. Jána Šoltésa - advokáta, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd povolil žalovanému zaplatiť istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 100 eur vždy k 30. dňu toho - ktorého mesiaca s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh. Žalobou sa domáhal žalobca zaplatenia pohľadávky 2.423,16 euro s úrokom z omeškania 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 12.3.2013 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania na tom právnom základe, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným bola dňa 27.1.2010 uzavretá úverová zmluva pod číslom 019360837 s označením produktu spotrebný úver na čokoľvek“, s dohodnutou výškou ročnej úrokovej sadzby 17,6 %, ktorý dlh sa zaviazal žalovaný splácať v mesačných splátka s dátumom splatnosti vždy k 20. dňu toho, ktorého mesiaca s konečnou splatnosťou 20.1.2020. Žalovaný mal porušiť podmienky zmluvy, neplatením splátok riadne a včas, v dôsledku čoho došlo k predčasnému ukončeniu zmluvy, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, doručené žalovanému dňom 1.3.2013, v dôsledku čoho uplynutím lehoty na plnenie do 11.3.2013 sa žalovaný dostal do omeškania dňa 12.3.2013, od ktorej doby žalobca žiadal zaplatenie úrokov z omeškania, zákonom stanovených 8,75 % ročne. Súčasne s istinou si uplatnil riadny úrok vo výške 498,68 eur a poplatky za správu úveru 131,80 eur. Podľa § 526 Obč. zák., postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. Z predloženého písomného oznámenia postupcu zo dňa 5.4.2013, ako aj návratky o prevzatí oznámenia žalovaným dňom 23.4.2013 vyplýva, že bola splnená povinnosť v zmysle vyššie

citovaných ustanovení o oznámení postúpenia pohľadávky dlžníkovi, čím vznikla povinnosť dlžníka platiť dlh postupníkovi. Uvedená skutočnosť preukazuje aktívnu legitimáciu žalobcu v tomto konaní. V prejednávanej veci bolo preukázané, že medzi účastníkmi konania pôvodne spoločnosťou Slovenská sporiteľňa a.s., a žalovaným bola uzavretá dňa 27.1.2010 zmluva označená ako zmluva o v splátkovom úvere pod číslom 0193600837 na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému úver vo výške 1.700 eur, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach v počte 120 od 20.2.2010 po 32,27 euro s dátumom poslednej splátky 20.1.2020. Výška dojednaných úrokov 17,60 % a výška RPMN 22,91 % a priemerná hodnota RPMN 18,45 %. Celkové náklady spojené s úverom boli vyčíslené vo výške 2.239,40 eur. Vychádzajúc zo zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa predpokladá, že zmluva o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, ak úverová zmluva neobsahuje náležitosti, podľa § 4 ods. 2 písm. a/ b/ d/ - j/ , k/ a l/- Súd dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i/ a to výška počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru a účely jeho splatenia. K primárnemu účelu právnej úpravu normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2, písm. i/ zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov viaže ku každej stavu uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako istiny, tak i úrok, a tiež prípadné poplatky. Naplnenie uvedenému účelu preto nemôže urobiť zadosť zmluva, neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov aj iných poplatkov, čím vlastne zákon poskytuje primeranú ochranu právam spotrebiteľa pri uzatváraní úverových zmlúv, aby tieto neboli zavádzajúce ani problematickým údajom o úrokoch z ktorého nebude schopný vyvodit' , aké bude skutočné navýšenie sumy reálne u poskytnutej a teda i celková cena za ktorých si požičiava , a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť. Vzhľadom na neexistenciu splnenia podmienky podľa § 4 ods. 2 písm. i/ sa považuje takto uzavretá zmluva v zmysle § 4 ods. 3 písm. a/ za bezúročnú, a bez poplatkov. Nakoľko právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 1.700 eur a v dôsledku nesplnenia podmienok požadovaným zákonom, je potrebné považovať úver za bez úročný a bez poplatkov, bol povinný žalovaný zaplatiť len istinu, ktorá predstavuje rozdiel poskytnutej výšky úveru 1.700 eur a uhradených splátok. Právny zástupca žalobcu v písomnom vyjadrení tvrdil, že celkový nedoplatok na listine predstavoval sumu 1.792,60 eur. Podľa rozpisu kreditných a debetných obrátov na úvere, ktoré predložil sa platby žalovaného označovali položkou bezhotovostná platba úveru. Tento rozdiel predstavuje 1.700 eur - 278,97 eur = 1.421,03 eur, ktorú sumu súd zaviazal žalovaného zaplatiť v mesačných splátkach po 100 eur v súlade s návrhom žalovaného, s odkazom na ustanovenie § 160 ods.1 O.s.p.. V zmysle § 517 ods. 1 a 2 Obč. zákona, odporca sa dostal do omeškania z nezaplatením splátok, keď navrhovateľovi vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania stanovených zákonom v zmysle § 3 Nariadenia SNR č. 87/1995 Zb. v zmysle Novelu č. 586/2008 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa Obč. zákonník, kde výška úrokov z omeškania bola stanovená o 8percentuálnych bodov vyššia, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platný k 1. dňu omeškania splnením peňažného dlhu. Výška úroku Európskou centrálnou bankou v čase omeškania sa odporcyni činila 0,75% + 8% = 8,75% Navrhovateľ si uplatnil úrok nižší než bol zákonom možný úrok z omeškania, z dôvodu ktorého súd priznal 8,75% z dlžnej sumy. Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. súd priznal žalobcovi náhradu pomernej časti trov konania, celkom 392,89 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie právny zástupca žalobcu, ktorý navrhoval zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti - v časti, v ktorej bol návrh zamietnutý tak, že žalovaného zaviazá súd zaplatiť žalobcovi istinu 1.002,13 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 371,64 eur od 12.3.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 681,23 eur, všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Odvolanie podal podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. proti výroku II., ktorým súd žalobný návrh zamietol a proti výroku o náhrade trov konania. Považuje názor súdu prvého stupňa a jeho rozhodnutie v napadnutej časti za nesprávny. Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil. Správnym právnym posúdením by súd prvého stupňa dospel k správne záveru a názoru, že v predmetnom spore vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie celej uplatnenej peňažnej pohľadávky. Predmetná úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle ust. § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vrátane výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je dojednaná mesačná splátka úveru vo výške 32,27 eur so splatnosťou k 20. dňu v mesiaci od 20.1.2010 do 20.1.2020, celkom 120 splátok, výška úroku 17,60 % ako aj výška poplatku za správu úveru v sume 1,99 eur mesačne. Mesačná splátka v sume 32,27 eur v sebe zahŕňa tri zložky, teda časť splátky na istinu, časť splátky na zmluvné úroky 17,60 % a časť splátky

na poplatok za správu úveru v sume 1,99 eur mesačne. Toto úplne vyvracia právny názor súdu prvého stupňa, ktorý tvrdil, že absenciou rozdelenia splátky úveru na tri samostatné zložky bolo spotrebiteľovi odopreté právo zistiť konečnú cenu úveru. Mohol si to jednoduchým aritmetickým prepočtom splátok ako konečnú cenu úveru zistiť. Samotná úverová zmluva v čl. I. obsahuje číselné vyjadrenie celkových nákladov spojených s úverom a to je 2.239,40 eur. V závere odvolania poukázal odvolateľ, že obsahom znenia § 4 ods. 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch sa nesprávne súd prvého stupňa domnieva, že nie je založenie povinnosti v zmluve rozdeliť splátku úveru na tri samostatné splátky: - splátku istiny, splátku úrokov z omeškania, splátku poplatkov, ale vymedziť zložky splátky. Skutočnosť potvrdzuje aj bežná banková prax, keď je dojednaná splátka úveru vždy jednou splátkou, ktorá zahŕňa všetky zložky. Zároveň si uplatnil aj trovy konania vo výške 681,23 eur, ktoré pozostávajú s uplatnenia trov pred súdom prvého stupňa v sume 537,89 eur a trov odvolacieho konania 449,41 eur (za súdny poplatok 60 eur a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní za jeden úkon právnej služby a pomoci, a to podanie odvolania v sume 80,34 eur).

K odvolaniu sa odporca nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 „O.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne bolo posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol vo veci správne, ak žalobu v časti zamietol z toho dôvodu, že predmetný úver považoval za bezúročný a bez poplatkov.

Ustanovenie § 4 zák. č. 258/2001 Z. z. má za cieľ ochranu spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, resp. priamo v nej poskytnúť prehľadne všetky relevantné údaje na základe ktorých sa spotrebiteľ rozhodne, či zmluvu o úvere uzavrie alebo nie. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré spotrebiteľ môže zväziť. Aby bolo zabezpečené, že spotrebiteľ bude mať vždy dostatok relevantných informácií pre svoje rozhodnutie, zákonodarca v § 4 ods. 2 cit. zákona vymenúva zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V rámci nich vymenúva tie, ktorých neuvedenie v písomnej zmluve má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo predstavuje určitý postih, sankciu pre dodávateľa, ktorý zákonom predpísané náležitosti v zmluve neuvedie. Cieľom zákonodarcu pod hrozbou uvedeného následku teda bolo donútiť dodávateľov, veriteľov, aby stanovené náležitosti (údaje) v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzali.

Podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Zo základného gramatického výkladu § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. je zrejmé, že požiadavka na to, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola ako náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok sa vzťahuje osobitne ako k istine, tak k úrokom, ako aj k iným poplatkom. Zmluva o spotrebiteľskom úvere teda v zmysle citovaného ustanovenia musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok ako istiny, tak aj úrokov, ako aj iných poplatkov, čo v danom prípade neobsahuje. K uvedenej právnej úprave pristúpil zákonodarca po predchádzajúcich skúsenostiach spotrebiteľov pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch, pri ktorých sa obvykle stávalo, že veriteľ si jednotlivé splátky započítal najprv na úroky, poplatky, prípadne iné sankcie a až naposledy na istinu (čo nebolo v rozpore s Obchodným zákonníkom), s poukazom na povahu záväzku ako absolútneho obchodu. V prípade, ak zmluva obsahuje náležitosti § 4 ods. 1 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z., jednotlivé splátky sa započítajú aj na istinu aj na príslušenstvo pohľadávky veriteľa.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Medzi účastníkmi konania pôvodne spoločnosťou Slovenská sporiteľňa a.s., a žalovaným bola uzavretá dňa 27. 1. 2010 zmluva označená ako zmluva o splátkovom úvere pod číslom 0193600837 na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému úver vo výške 1700 euro, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach v počte 120 od 20.2.2010 po 32,27 euro s dátumom poslednej splátky 20.1.2020. Výška dojednaných úrokov 17,60 % a výška RPMN 22,91 % a priemerná hodnota RPMN 18,45 %. Celkové náklady spojené s úverom boli vyčíslené vo výške 2239,40 eura. Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, nie sú uvedené náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, a to výška, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Bolo potom nevyhnutné predmetnú zmluvu o úvere s použitím § 4 ods. 3 cit. zákona považovať za bezúročnú a bez (akýchkoľvek) poplatkov.

Odvolací súd teda vyhodnotil námietku žalobkyne, že zmluva náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z. obsahovala, ako neopodstatnenú. Nie je namieste ani argument žalobkyne, že spotrebiteľ si mohol jednotlivé zložky splátky „vypočítať“, pretože zákon jasne ustanovil, že majú byť v zmluve priamo uvedené. Námietky žalobkyne smerujúce len voči odôvodneniu napadnutého rozsudku vyhodnotil odvolací súd rovnako za neopodstatnené, pretože neboli spôsobilé privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre žalobkyňu. Rovnako prípadná nesprávna aplikácia § 566 OZ súdom prvého stupňa nebola spôsobilá privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre žalobkyňu a zmeniť právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre absenciu zákonnej náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z. z., preto túto námietkou odvolací súd pre nadbytočnosť nevyhodnocoval.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti (vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, ktorej výška nebola odvolaním napadnutá), s použitím § 219 ods. 1 O.s.p., potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyni. Žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.